

Arbeidsdeelname uiteenlopend

De laatste jaren is de werkgelegenheid sterk toegenomen. Niet alle gebieden in Nederland profiteerden daarvan in dezelfde mate. In een groot deel van het Noorden is de arbeidsdeelname nog steeds gering.

In de periode 1991–1997 steeg de beroepsbevolking met bijna elf procent van 6,2 tot 6,8 miljoen. De potentiële beroepsbevolking – het aantal personen van 15 tot 64 jaar – steeg in die periode daarentegen met nog geen drie procent van 10,3 tot 10,6 miljoen.

Alle provincies laten soortgelijke groeiverschillen zien. In sommige provincies zijn deze verschillen kleiner, zoals in Flevoland, in andere groter, zoals in Overijssel. In Flevoland steeg weliswaar de beroepsbevolking met bijna 32 procent (de grootste stijging van alle provincies), maar de potentiële beroepsbevolking nam er met ruim 27 procent toe. In Overijssel groeide de beroepsbevolking met ruim vijftien procent, maar de bevolking in de leeftijd van 15 tot 64 jaar steeg daarentegen slechts met twee procent.

Ook de provincies Limburg en Friesland liggen met een groeiverschil van tien procent tussen beroepsbevolking en potentiële beroepsbevolking aanzienlijk boven het landelijk cijfer. In Limburg bleef het aantal personen van 15 tot 64 jaar zelfs constant, toch steeg daar de beroepsbevolking met tien procent.

Deelname aan betaalde arbeid

De groei van de beroepsbevolking gaat dus gepaard met een relatief grotere deelname van de personen van 15 tot 64 jaar op de arbeidsmarkt. Behoorde in 1991 nog 60 procent van deze bevolkingsgroep tot de beroepsbevolking, in 1997 was dit percentage gestegen tot 65. In beide jaren behoorde evenwel vier procent tot de werkloze beroepsbevolking, zodat de stijging in de deelname op de arbeidsmarkt volledig op het conto komt van de werkzame beroepsbevolking.

De deelname van de bevolking van 15 tot 64 jaar aan betaalde arbeid – de netto participatiegraad – loopt regionaal sterk uiteen. In Delfzijl en omgeving heeft slechts de helft

van die bevolkingsgroep betaalde arbeid, terwijl in Zeeuwsch-Vlaanderen twee van de drie personen in deze leeftijdsgroep betaald werk verrichten. Ook in de stad Groningen en omgeving, Oost-Groningen en Noord-Friesland is de deelname aan betaalde arbeid met 56 procent relatief laag. Relatief hoog (65 procent) is de netto participatiegraad ook in Het Gooi en de Vechtstreek en in de agglomeratie Den Haag.

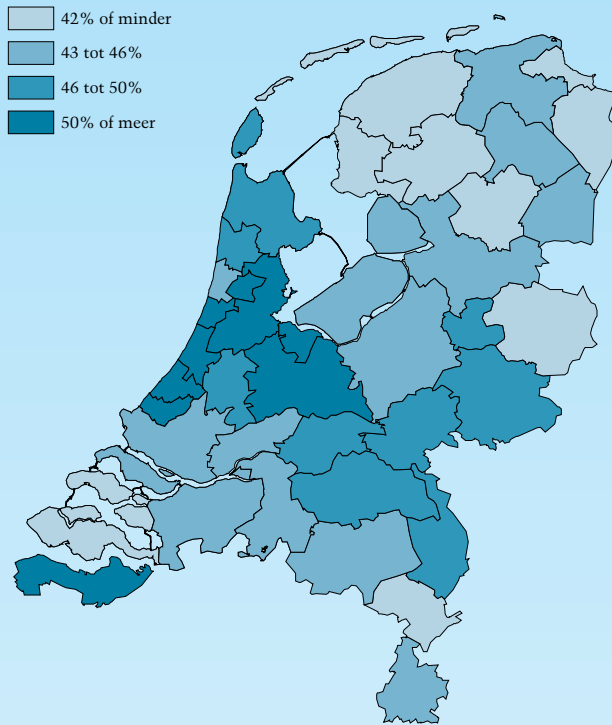
Sterke stijgers in de deelname aan betaalde arbeid zijn Twente, Zuidoost-Friesland en Zuidoost-Drenthe. In 1991 was Twente met een netto participatiegraad van 49 procent nog de laatste van de gebieden met een lage deelname aan betaalde arbeid. Ook Zuidoost-Friesland en Zuidoost-Drenthe stonden met 51 procent onder aan de ladder. Alle drie genoemde gebieden liggen nu boven het landelijk gemiddelde.

Geregisteerde werkloosheid

Landelijk stond in 1997 gemiddeld vijf procent van de beroepsbevolking geregistreerd als werkloos. Dit percentage liep regionaal uiteen van drie tot elf. De gebieden met de hoogste werkloosheid blijken grotendeels dezelfde te zijn als die met de geringste arbeidsdeelname. Dit is met name het geval in Delfzijl en omgeving (werkloosheid elf procent), de stad Groningen met omgeving (tien procent) en Oost-Groningen en Noord-Friesland (beide acht procent). Met twee procent heeft Oost-Zuid-Holland het geringste aantal geregisteerde werklozen, met drie procent gevolgd door een gebied dat zich uitstrekt van Noord-Overijssel tot Noordoost-Noord-Brabant.

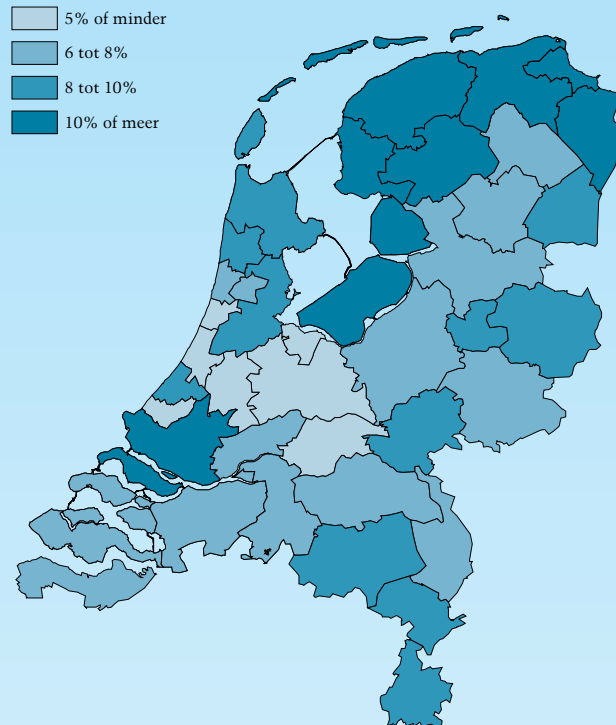
Mathieu Vliegen en Bert Erwich

**Werkzame vrouwelijke beroepsbevolking, 1997
in % van de vrouwen van 15 tot 64 jaar**

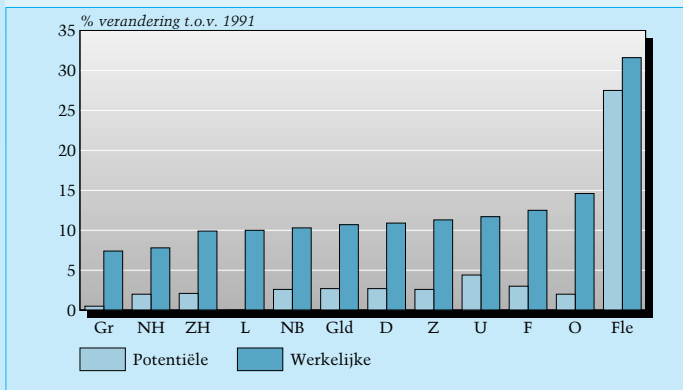
Met uitzondering van Midden-Limburg, de Zeeuwse eilanden en Twente liggen de gebieden met de geringste deelname van vrouwen aan het arbeidsproces in het noorden van het Land: Friesland met het aangrenzende zuidwestelijk deel van Drenthe en het noordoostelijk en oostelijk deel van Groningen. De arbeidsparticipatie van vrouwen is het hoogst in een groot deel van de Randstad: een gebied dat zich in een halve cirkel uitstrekt van Utrecht via de agglomeraties Amsterdam met Zaanstreek en Haarlem en de Zuidhollandse kuststreek tot in het Westland.

**Geregisteerde werkloze vrouwen, 1995/1997
in % van de vrouwelijke beroepsbevolking**

De geregisteerde werkloosheid onder vrouwen is het hoogst in een gebied dat zich uitstrekt van Oost-Groningen via Friesland tot in de zuidelijke Flevopolder. Ook Groot-Rijnmond valt in deze categorie. De gebieden met de geringste werkloosheid onder vrouwen liggen rond Utrecht, in het noorden Het Gooi en de Vechtstreek, in het zuiden het zuidwestelijk deel van Gelderland. Naar het westen zijn dat het aangrenzende oostelijk deel van Zuid-Holland met aan de kust de agglomeraties Haarlem, Leiden en de Bollenstreek en Delft met het Westland.

Potentiële en werkelijke beroepsbevolking, 1997

Netto participatiegraad, 1997

